

פרק ה - ספרד ועלייתה של המדינה הלאומית

הסבר על מילות השאלה המופיעות בשאלות להלן:

ציינו - על התלמידים לכתוב במילה או שתיים מהו שם המושג עליו נשאלו.

הציגו - על התלמידים לתאר בקצרה את המושג עליו נשאלו.

הסבירו - על התלמידים להבהיר את הקשר בין שני רכיבים שונים (למשל: סיבה ותוצאה).

שימו לב! שאלות נוספות לסיכום הפרק, תוכלו למצוא בעמוד 82 בספר הלימוד.

שימו לב! שאלות אתגר מסומנות ב - ☒

1. בתחילת הפרק נזכרו שלושה תאריכים בהם אירעו אירועים משמעותיים הקשורים לתהליך כיבושה של ספרד ואיחודה תחת שלטון נוצרי.
 - שנת ד'תע"א, 711 לספירה.
 - שנת ה'רכ"ט, 1469 לספירה.
 - שנת ה'רנ"ב, 1492 לספירה.
 - א. רשמו ליד כל תאריך מה אירע בו.
 - ב. איזה תאריך הוא המשמעותי ביותר, מבחינתכם, בתהליך איחודה של ספרד הנוצרית? הסבירו מדוע.
2. בספר נכתב כי: "כך הפכה ספרד בראשותם של איזבלה ופרדיננד **למדינה ריכוזית יותר עם סמכות מרכזית אחת**".
 - א. הסבירו את המשפט לעיל (בדגש על המילים המודגשות בקו).
 - ב. הביאו שתי דוגמאות מפעולות שעשו איזבלה ופרדיננד שהביאו למציאות זו.
3. מהי המטרה שאיחדה את תושבי האי האיברי הנוצרים? כיצד השפיעה מטרה זו על היחס ליהודים ולמוסלמים שהתגוררו במקום?
4. מהם חוקי "טוהר הדם"? כיצד הם השפיעו על החברה הספרדית ביחס לעצמה וביחס לבני דתות אחרות?
5. מי אני? לפניכם הגדרות של מושגים שנזכרו בפרק. רשמו ליד כל הגדרה לאיזה מושג היא מתייחסת:
 - יהודים ששמרו על מצוות הדת היהודית בסתר. הם כונו גם "מראנוס" וגם "נוצרים חדשים".
 - חוקים אשר קבעו כי רק מי שממוצא אתני ספרדי יכול להתקבל לתפקידים רשמיים.
 - כך כונו המוסלמים שהתנצרו.
 - השטח בו נמצאות ספרד ופורטוגל.
 - הכיבוש מחדש של חצי האי האיברי בידי הנוצרים.
- מערכת שפיטה דתית שרדפה באכזריות את ה"כופרים" - יהודים ומוסלמים שהתנצרו, אך המשיכו לשמור על מצוות דתם בסתר.